

[Oluf Johansen.]

parti hensynsfuldt gik med til at gøre forholdene for 4. oktober-lovens huse lidt strengere, bl. a. således at den del af bygge-lånet, der skulle forrentes, blev forhøjet fra 6 000 til 8 000 kr., og derefter var det vel meningen, at hele diskussionen om de to lovsformer skulle høre op, og at de to love skulle virke side om side.

At 4. oktober-lovens brugsform ikke har været så helt slet, kan det ærede medlem udlede af, at adskillige af hans egne har rådet og hjulpet deres børn ind i sådanne huse, og at venstre har vist denne lovgivning den særlige interesse at søge at bruge jordlovens bestemmelser således, at der ved større udstykninger oprettedes små gårde, så at bedrestillede landmænd kunne komme i betragtning ved tildelingen af denne lovgivnings hjælp. Jo, man har fra den side godt kunnet bruge denne lovs huse til hjælp for sine unge, og det kalder jeg helt igennem prisværdigt, de skal ingen utak have for det; men når de rejser disse spørgsmål igen, skal de bare have det at vide.

Dernæst har formanden for statens jordlovsudvalg, det ærede medlem hr. Nielsen-Man, viet spørgsmålet om fast rente kontra konjunkturbestemt rente sin opmærksomhed og ønsket at dele sin vurdering med venstrebladernes læsere. Jordlovsudvalgets formand må åbenbart mene, at det er det rette øjeblik til at få dette sagt. Den stigende jordvurdering i forbindelse med den ret høje forrentningsprocent i landbruget synes at give ham et eftertragtet grundlag. Nu ved ingen, om de grundværdier, der nu ansættes, vil blive varige; en forhøjelse på indtil 50 pct. på almindelig landbrugsjord kan næppe blive varig. Men dernæst må man også tage i betragtning, at med en højere jordværdi som grundlag for udregningen vil der med samme indtægtshøjde fremkomme en lavere forrentningsprocent. Lad os nu se tiden an! Det er ikke sikkert, at det ærede medlem har så forfærdelig meget at glæde sig til. Hr. Fogh har afgjort ret i, at de protestmøder, der i begyndelsen af 1930'erne holdtes i Jylland, ikke var udtryk for nogen lovsang for den faste rente. Jeg ved godt, at det var under tryk af små priser, at disse møder afholdtes, men de vendte sig imod det bestående kreditsystem.

Jeg tillader mig altså at sige til det ærede medlem, at der er åbenbart nogle problemer, hvis udvikling han må have lov til at følge med al den opmærksomhed, han kan opbyde. Det er naturligvis interessant at se, om en lovgivning, der er skabt under andre forhold, stadig kan have en tilfredsstillende

virkning, ja, virke efter sin hensigt under de stærkt ændrede forhold, som foreligger i vor tid.

Landbrugsministeren (Hauich): Der er flere af de ærede ordførere, bl. a. det ærede medlem hr. Wittrup og det ærede medlem hr. Oluf Johansen, som har stillet spørgsmål til mig i forbindelse med den forhandling, der har været ført i det høje folketing om administrationen og forenklingen af administrationen. Jeg tror, det vil være naturligt at nøjes med her at henvise til, hvad der derom er sagt i folketinget og i den udvalgsbetænkning, der foreligger. Jeg undlader iøvrigt ikke overfor denne voldsomme kritik af administrationen både i jordlovsudvalget og indenfor departementet at gøre opmærksom på, at forsinkelsen — det føler jeg trang til at fremhæve — i mange tilfælde hidrører fra, at disse sager henligger ude omkring hos sagførere eller andre steder, hvor de er gået fast. Det er naturligvis kedeligt, når sådan noget finder sted, og vi skal medvirke til at fiske sagerne frem, men at skyde skylden på jordlovsudvalget og på ministeriets administration i sådanne tilfælde er jo at rette bager for smed, og det har ingen steder hjemme. Selvom jeg er meget ivrig — og jeg ved, at det gælder også departementet og jordlovsudvalget — for at forenkles denne administration, må man altså være opmærksom på, at årsagen til forsinkelsen i mangfoldige tilfælde ligger ude i landet hos sagførere eller andre; det er dem, som har ansvaret for, at disse papirer kommer til at henligge i længere perioder. Der er jo også her i mange tilfælde tale om retsanmærkninger, som tager en ikke ubetragtelig tid. Som sagt, jeg er ikke uenig med de ærede medlemmer om, at administrationen må forenkles, og bestræbelserne vil i fremtiden komme til at gå ud derpå.

Så spurgte det ærede medlem hr. Oluf Johansen og jeg tror også det ærede medlem hr. Wittrup, om man kunne tænke sig, at et stuehus, der henlå under sådanne vilkår, at der var mulighed for at få jord til købs, kunne danne grundlag for et nyt brug. (Oluf Johansen: Et landarbejderhus!). Ja, ja, et landarbejderhus. Jeg kan ikke se nogen hindring herfor, og der foreligger også, har jeg fået oplyst, eksempler på, at noget sådant er sket. Det ligger imidlertid i mange tilfælde sådan, og derfor sker det vel ikke oftere, at det netop til et sådant hus er ganske overordentlig vanskeligt at skaffe så megen jord, at man kan få et anstændigt brug ud af det, men jeg kan ikke se, at der skulle være noget i vejen for, når forholdene